

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

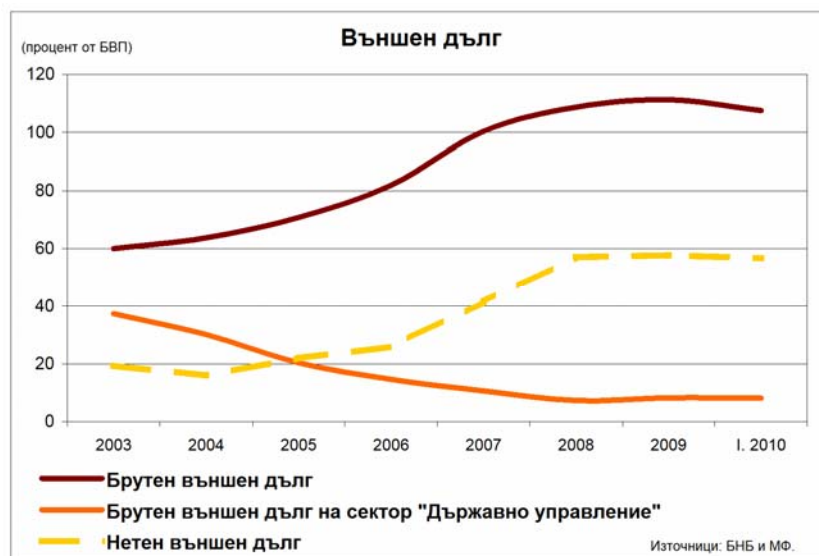
24 март 2010 г.

14:00 ч.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ Януари 2010 г.

Брутният външен дълг¹ в края на януари 2010 г. възлиза на 37 291.6 млн. евро (107.5% от БВП²), като намалява с 414.2 млн. евро в сравнение с края на 2009 г. (37 705.8 млн. евро, 111.3% от БВП). Най-много намаляват задълженията на сектор *Банки* (намаление от 486.2 млн. евро, 5.8%). В сравнение с края на януари 2009 г. (37 271.1 млн. евро) дългът нараства с 20.5 млн. евро. В края на януари 2010 г. дългосрочните задължения са в размер на 24 856.7 млн. евро (66.7% от дълга), а краткосрочните – 12 434.9 млн. евро (33.3% от дълга).

Брутният външен дълг на сектор *Държавно управление* в края на януари 2010 г. е в размер на 2851.6 млн. евро³ (8.2% от БВП), като нараства спрямо края на 2009 г. с 50.3 млн. евро (1.8%). В сравнение с края на януари 2009 г. (2556.5 млн. евро) дългът на сектора нараства с 295.2 млн. евро.

Външните задължения на сектор *Банки* възлизат на 7899 млн. евро (22.8% от БВП), като намаляват с 486.2 млн. евро (5.8%) спрямо края на 2009 г. В сравнение с края на януари 2009 г. (8774.4 млн. евро) дългът на сектора намалява с 875.4 млн. евро. Дългът на *Други сектори*⁴ възлиза на 12 030.6 млн. евро, като намалява спрямо края на 2009 г. с 4.7 млн. евро. В сравнение с края на януари 2009 г. (12 117.2 млн. евро) дългът на сектора намалява с 86.6 млн. евро. В края на януари 2010 г. *вътрешнофирменото кредитиране*⁴, възлиза на 14 510.3 млн. евро, като се увеличава с 26.4 млн. евро (0.2%) в сравнение с края на 2009 г. В сравнение с края на януари 2009 г. (13 823 млн. евро) дългът на сектора нараства с 687.3 млн. евро.

¹ Предварителни данни. Данните за 2007 – 2009 г. са ревизирани. Съгласно методологическите бележки, с отчета за февруари 2010 г. данните за януари 2010 г. ще бъдат ревизирани. Методологическите бележки за външния дълг са публикувани на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg, секция Статистика/Външен сектор/Брутен външен дълг).

² При брутен вътрешен продукт за 2009 г. – 33 876.3 млн. евро (предварителни данни на НСИ от 11.03.2010 г.) и оценка на БНБ за 2010 г. – 34 677 млн. евро.

³ При спазване на резидентния принцип.

⁴ Поради тримесечната отчетност на предприятията данните за януари 2010 г. подлежат на ревизия.

През януари 2010 г. са извършени плащания по **обслужването на brutния външен дълг** в размер на 693.9 млн. евро (2% от БВП) при 849.7 млн. евро (2.5% от БВП) за същия период на 2009 г.

През януари 2010 г. са **получени кредити и депозити** от нерезиденти в размер на 141.9 млн. евро (0.4% от БВП) при 472.6 млн. евро (1.4% от БВП) за същия период на 2009 г. От получените кредити и депозити през отчетния период 39.1 млн. евро (27.5%) са задължения по вътрешнофирмено кредитиране, 22.8 млн. евро (16%) са получени от сектор *Банки*, 45.6 млн. евро (32.2%) от *Други сектори* и 34.4 млн. евро (24.3%) от сектор *Държавно управление*.

Нетният външен дълг в края на януари 2010 г. възлиза на 19 674.6 млн. евро (56.7% от БВП), като нараства със 120.9 млн. евро (0.6%) в сравнение с края на 2009 г. (19 553.7 млн. евро, 57.7% от БВП). В края на януари 2009 г. нетният дълг възлиза на 19 908 млн. евро, 58.8% от БВП.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(По институционални сектори)

	I. 2009		XII. 2009		I. 2010		I. 10/ XII. 09		I. 10/ I. 09	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%
I. Държавно управление²	2556.5	7.5	2801.3	8.3	2851.6	8.2	50.3	1.8	295.2	11.5
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	2556.5	7.5	2801.3	8.3	2851.6	8.2	50.3	1.8	295.2	11.5
Облигации, притежавани от нерезиденти ³	976.2	2.9	1021.8	3.0	1041.2	3.0	19.4	1.9	65.0	6.7
Заеми	1580.3	4.7	1779.5	5.3	1810.4	5.2	30.9	1.7	230.2	14.6
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
III. Банки⁴	8774.4	25.9	8385.2	24.8	7899.0	22.8	-486.2	-5.8	-875.4	-10.0
Краткосрочни	6762.8	20.0	6686.9	19.7	6217.3	17.9	-469.7	-7.0	-545.6	-8.1
Заеми	763.9	2.3	1270.5	3.8	1237.8	3.6	-32.7	-2.6	473.9	62.0
Депозити	5907.8	17.4	5384.8	15.9	4932.7	14.2	-452.1	-8.4	-975.1	-16.5
Други задължения	91.2	0.3	31.6	0.1	46.7	0.1	15.2	48.0	-44.4	-48.7
Дългосрочни	2011.5	5.9	1698.3	5.0	1681.7	4.8	-16.5	-1.0	-329.8	-16.4
Облигации	44.5	0.1	39.9	0.1	39.9	0.1	0.0	0.0	-4.6	-10.4
Заеми	1967.0	5.8	1658.4	4.9	1641.8	4.7	-16.5	-1.0	-325.2	-16.5
IV. Други сектори⁵	12117.2	35.8	12035.3	35.5	12030.6	34.7	-4.7	0.0	-86.6	-0.7
Краткосрочни	6338.3	18.7	6209.2	18.3	6217.6	17.9	8.4	0.1	-120.7	-1.9
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	#DIV/0!
Заеми	4611.9	13.6	4613.8	13.6	4622.3	13.3	8.4	0.2	10.4	0.2
Търговски кредити	1726.4	5.1	1595.3	4.7	1595.3	4.6	0.0	0.0	-131.1	-7.6
Дългосрочни	5778.9	17.1	5826.1	17.2	5813.0	16.8	-13.1	-0.2	34.1	0.6
Облигации ⁶	290.1	0.9	221.3	0.7	216.5	0.6	-4.8	-2.2	-73.6	-25.4
Заеми	5488.8	16.2	5604.8	16.5	5596.5	16.1	-8.3	-0.1	107.7	2.0
Други задължения	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	13823.0	40.8	14483.9	42.8	14510.3	41.8	26.4	0.2	687.3	5.0
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	37271.1	110.0	37705.8	111.3	37291.6	107.5	-414.2	-1.1	20.5	0.1

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(По институционални сектори)

	I. 2009		XII. 2009		I. 2010		I. 10/ XII. 09		I. 10/ I. 09	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%
Дългосрочен външен дълг ⁷	24169.9	71.3	24809.7	73.2	24856.7	71.7	47.0	0.2	686.8	2.8
Краткосрочен външен дълг	13101.1	38.7	12896.1	38.1	12434.9	35.9	-461.2	-3.6	-666.3	-5.1
Публичен и публичногарантиран външен дълг	3967.1	11.7	4159.1	12.3	4221.2	12.2	62.1	1.5	254.1	6.4
Частен негарантиран външен дълг	33303.9	98.3	33546.7	99.0	33070.4	95.4	-476.3	-1.4	-233.6	-0.7
Револвиращи кредити ⁸	4076.5	12.0	4123.3	12.2	4141.9	11.9	18.6	0.5	65.4	1.6
Търговски кредити ^{8,9}	2592.3	7.7	2486.8	7.3	2486.8	7.2	0.0	0.0	-105.4	-4.1
Заеми, платими при поискване ⁸	8986.5	26.5	9055.9	26.7	8940.8	25.8	-115.1	-1.3	-45.7	-0.5
вкл. вътрешнофирмени заеми	5411.8	16.0	5510.7	16.3	5595.8	16.1	85.1	1.5	183.9	3.4
вкл. заеми на банки	242.0	0.7	187.8	0.6	187.8	0.5	0.0	0.0	-54.1	-22.4
Разпределени СПТ ¹⁰	-	-	664.8	2.0	679.8	2.0	15.0	2.3	-	-

¹ Предварителни данни. Равностойността в евро е изчислена по курс на съответните чуждестранни валути към края на периода.

² Източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите - предварителни данни за януари 2010 г. към 24 февруари 2010 г. Не се включват задълженията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дълг.

³ Включват се облигациите по външния дълг, емитирани на международните пазари и държавни ценни книжа (деноминирани в левове и чуждестранна валута), притежавани от нерезиденти.

Поради прилагането на резидентния принцип дългът се намалява с обема на ценните книжа, емитирани от резиденти на международните финансови пазари и притежавани от резиденти.

⁴ По данни от банките (вкл. данни за банките от публичния и частния сектор). Не са включени депозитите, свързани с условни задължения.

⁵ Данни за фирмите от публичния и частния сектор, вкл. държавногарантираните кредити. Не се включват вътрешнофирмените заеми. Данните обхващат само кредитите, декларирани в БНБ и за които тя е получила информация.

⁶ Във връзка с уточняване на получаваната информация за портфейлните инвестиции на *Други сектори*, предстои данните да бъдат ревизирани (Източник: Централен депозитар АД).

⁷ В съответствие с изискванията на *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (*EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users*, IMF 2003) т. 3.14 и 7.5 задълженията по преки инвестиции се включват в размера на дългосрочния външен дълг.

⁸ Данните се включват в размера на *брутния външен дълг*.

⁹ Поради тримесечната отчетност на фирмите, данните за 2009 г. подлежат на ревизия.

¹⁰ В съответствие с действащата нормативна уредба в ЕС и петото издание на "Ръководство по платежен баланс", МВФ, 1993, размерът на разпределените през м. август и м. септември СПТ ще бъде отразен само в резервните активи. Прилагането на изискванията за статистиката на външния сектор съгласно шестото издание на Ръководството по платежен баланс (съгласно които разпределените СПТ следва да се отразят като дългосрочни задължения на Централната банка) за целите на националната и Европейската статистика на външния сектор ще започне през 2014 г. Дотогава размерът на разпределените СПТ ще бъде отчитан като допълнителен показател.

ОБСЛУЖВАНЕ НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ
(По институционални сектори¹)

(в млн. евро)

	I. 2009			I. 2010			Промяна ²		
	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо
I. Държавно управление ³	49.0	51.2	100.2	6.0	56.9	62.9	-43.0	5.7	-37.3
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	49.0	51.2	100.2	6.0	56.9	62.9	-43.0	5.7	-37.3
Облигации ⁴	45.9	50.6	96.5	2.9	56.6	59.5	-43.0	6.0	-37.0
Заеми	3.1	0.6	3.7	3.1	0.3	3.4	0.0	-0.2	-0.2
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
III. Банки ⁵	351.2	9.9	361.1	514.0	2.8	516.9	162.8	-7.0	155.8
Краткосрочни	124.8	0.2	125.1	496.9	0.6	497.5	372.0	0.4	372.4
Заеми	17.5	0.2	17.8	38.1	0.6	38.7	20.6	0.4	21.0
Депозити	90.2	0.0	90.2	457.9	0.0	457.9	367.8	0.0	367.8
Други задължения	17.2	0.0	17.2	0.8	0.0	0.8	-16.3	0.0	-16.3
Дългосрочни	226.4	9.7	236.1	17.2	2.2	19.4	-209.2	-7.4	-216.7
Облигации	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми	226.4	9.7	236.1	17.2	2.2	19.4	-209.2	-7.4	-216.7
IV. Други сектори ⁶	107.4	37.8	145.1	66.7	8.3	75.0	-40.7	-29.5	-70.2
Краткосрочни	32.0	7.6	39.6	2.4	0.1	2.4	-29.6	-7.6	-37.2
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми	32.0	7.6	39.6	2.4	0.1	2.4	-29.6	-7.6	-37.2
Други задължения	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	75.4	30.1	105.5	64.3	8.2	72.5	-11.1	-21.9	-33.0
Облигации	0.0	0.0	0.0	4.8	0.0	4.8	4.8	0.0	4.8
Заеми	75.4	30.1	105.5	59.5	8.2	67.7	-15.9	-21.9	-37.8
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмени заеми	187.5	55.8	243.3	31.8	7.3	39.2	-155.7	-48.4	-204.1
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	695.1	154.6	849.7	618.6	75.4	693.9	-76.6	-79.2	-155.8

Дългосрочен външен дълг ⁷	538.3	146.7	685.1	119.4	74.7	194.0	-419.0	-72.1	-491.0
Краткосрочен външен дълг	156.8	7.9	164.7	499.2	0.7	499.9	342.4	-7.2	335.2
Публичен и публичногарантиран външен дълг	57.7	57.5	115.2	8.7	57.3	66.0	-49.0	-0.3	-49.2
Частен негарантиран външен дълг	637.5	97.1	734.5	609.9	18.1	627.9	-27.6	-79.0	-106.6
Револвиращи кредити ⁸	225.3	13.2	238.5	5.4	1.7	7.1	-219.9	-11.5	-231.4
Търговски кредити ^{8,9}	41.5	0.0	41.5	0.0	0.0	0.0	-41.5	0.0	-41.5

¹ Фактически плащания. Предварителни данни. Данните са преизчислени в евро по средномесечен курс на съответните валути.

² Промяна за януари 2010 г. спрямо януари 2009 г.

³ Източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите - предварителни данни за януари 2010 г. към 24 февруари 2010 г. Не включва данни за плащанията на фирмите от публичния сектор и за държавногарантирания дълг.

⁴ Поради прилагане на резидентния принцип, плащанията по външния дълг се намаляват с плащанията по ценни книжа, притежавани от резиденти и се увеличават с размера на преминалите от нерезиденти към резиденти ценни книжа (емитирани от резиденти на международните финансови пазари).

⁵ По данни от банките. Не са включени депозитите, свързани с условни задължения.

⁶ Включва извършени плащания на главници и лихви по кредити (без вътрешнофирмени кредити), декларирани в БНБ и за които тя е получила информация и плащанията по държавногарантирания дълг.

⁷ В съответствие с изискванията на *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users, IMF 2003)

т.3.14 и 7.5 плащанията по преки инвестиции се включват в обслужването на дългосрочния външен дълг.

⁸ Данните не се включват в таблиците *Обслужване на brutния външен дълг*.

⁹ Нетното нарастване на размера на получените търговски кредити през отчетния месец се отразява в допълнителната таблица към *Получени кредити и депозити*, а нетното намаление - в допълнителната таблица към *Обслужване на brutния външен дълг*.

ПОЛУЧЕНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ
(По институционални сектори¹)

(в млн. евро)

	I. 2009	I. 2010	Промяна ²
I. Държавно управление³	4.2	34.4	30.2
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	4.2	34.4	30.2
Облигации ⁴	0.0	7.9	7.9
Заеми	4.2	26.5	22.3
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0
III. Банки⁵	21.9	22.8	0.9
Краткосрочни	0.7	22.7	21.9
Заеми	0.6	7.0	6.3
Депозити ⁶	0.0	0.0	0.0
Други задължения	0.1	15.7	15.6
Дългосрочни	21.2	0.1	-21.1
Облигации	0.0	0.0	0.0
Заеми	21.1	0.1	-21.0
IV. Други сектори⁷	125.6	45.6	-80.0
Краткосрочни	46.3	9.6	-36.7
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0
Заеми	46.3	9.6	-36.7
Други задължения	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	79.3	36.1	-43.2
Облигации	0.4	0.0	-0.4
Заеми	79.0	36.1	-42.9
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	320.9	39.1	-281.8
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	472.6	141.9	-330.7

Дългосрочен външен дълг ⁸	425.6	109.7	-315.9
Краткосрочен външен дълг	47.0	32.2	-14.8
Публичен и публичногарантиран външен дълг	9.1	34.4	25.3
Частен негарантиран външен дълг	463.5	107.5	-356.0
Револвиращи кредити ⁹	402.2	24.0	-378.2
Търговски кредити ^{9,10}	0.0	0.0	0.0

¹ Фактически получени кредити и депозити. Предварителни данни. Данните са преизчислени в евро по средномесечен курс на съответните валути.

² Промяна за януари 2010 г. спрямо януари 2009 г.

³ Източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите - предварителни данни за януари 2010 г. към 24 февруари 2010 г. Не включва данни за задълженията на фирмите от публичния сектор, включително за държавногарантирания дълг.

⁴ Подстатията включва изменението на задълженията към нерезиденти в резултат на сделки с резиденти. Преминаването на облигациите от резиденти към нерезиденти представлява нарастване на задълженията към нерезиденти и се отразява със знак плюс.

⁵ По данни от банките.

⁶ Не са включени получените депозити, свързани с условни задължения.

⁷ Включва получени кредити (без вътрешнофирмени кредити), декларирани в БНБ и за които тя е получила информация, както и държавногарантирани кредити (източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите - предварителни данни за януари 2010 г. към 24 февруари 2010 г.).

⁸ В съответствие с изискванията на Ръководството по статистика на външния дълг, 2003 г. (EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users, IMF 2003) т.3.14 и 7.5 получените кредити по преки инвестиции се включват в дългосрочния външен дълг.

⁹ Данните не се включват в таблиците *Получени кредити и депозити по институционални сектори*.

¹⁰ Нетното нарастване на размера на получените търговски кредити през отчетния месец се отразява в допълнителната таблица към *Получени кредити и депозити*, а нетното намаление - в допълнителната таблица към *Обслужване на brutния външен дълг*.